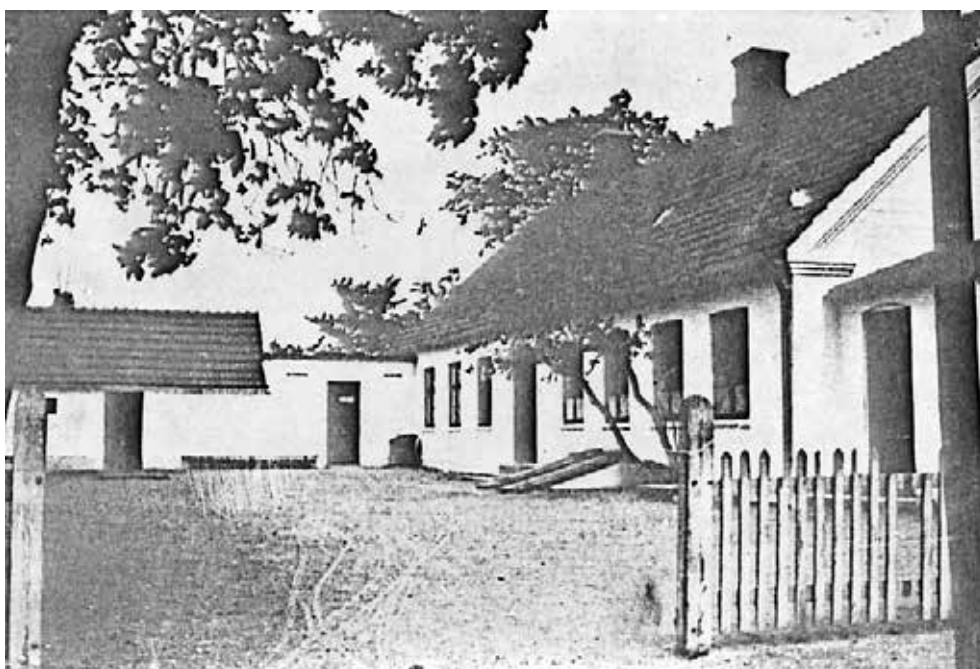

Lokalhistorie midt i Nordsjælland

Tema for dette nummer : Mest **Bendstrup Skole**, oprettet i 1885 af Alsønderup Kommune. I brug som skole sideløbende med Tulstrup Skole indtil 1962, hvor Alsønderup Kommune tog sin nye centralskole på Baunevej i brug. Tulstrup Skole blev revet ned i 1962 for at give plads til en vejudvidelse på Hillerødvej og en busholdeplads.

Bendstrup Skole blev solgt til privat formål og beboelse. Den har adressen Baunevej 19, Bendstrup, 3400 Hillerød. Skolebygningen er opført efter de tegninger, som staten dengang foreskrev brugt. Derfor er bygningen i en smuk klassicistisk stil, som også nutiden finder tiltalende med dens regelmæssige arkitektur og det gyldne snit i vinduer og andre nøje udmålte proportioner. Der er kun få at denne type skolebygninger bevaret her på egnen, derfor er den smukke skolebygning i Bendstrup meget bevaringsværdig, blot burde dens ydre farve med tiden tilbageføres til den oprindelige, hvid eller okkergul

Dette er Lokalhistorisk Nyt nr. 2, juni 2006, 3. årgang, fra

Lokalhistorisk Arkiv & Forening
for Alsønderup & Tjæreby Sogne
- et arkiv for almindelige menneskers historie -

LOKALHISTORISK ARKIV & FORENING FOR ALSØNDERUP & TJÆREBY SOGNE

Arkivet er åbent alle mandage kl. 19-22, samt gerne efter aftale med arkivleder Lissi Carlsen.
Arkivets beliggenhed: Alsønderup Skole, kælderlokale 014, 3400 Hillerød. Kør i Alsønderup til Baunevej 12, følg der skiltet til "Rønnehuset". Gå til skolebygningen til højre og ned ad kældertrappen.

Arkivet & foreningen har **ikke** post-, telefon- og e-mail-adresse på Alsønderup Skole, men hos arkivleder og kasserer Lissi Carlsen, Damvej 12, Vester Strødam, 3400 Hillerød. Tlf. 48 28 64 49. E-mail: lissi@carlsen.mail.dk

Arkivet og foreningen drives af frivillige. Ingen modtager løn eller andre ydelser herfor.

Årskontingent i 2006: Personlige medlemmer: 80 kr. , samboende par i alt 125 kr. Virksomheder, foreninger, institutioner o.l. sponsorkontingent 500 kr. eller derover.

294 personlige medlemmer har indtil nu betalt kontingent for 2006.

Årsindtægt i 2005 kr. 45.159. Restbeholdning pr. 31.12.2005: kr. 544.

Bankforbindelser: Nordea Bank kt. nr 8968504194. BG-Bank kt. nr. 109 - 7938

Dette blad Oplag mindst 500 eks. 4 gange årligt. **Red:** Ole Blåkilde. **ISSN nr:** 1603-7561.

I 2006 har arkivet med tak modtaget sponsorstøtte fra:

Procom A/S, Vinkelvænget 21-29, 3330 Gørløse. Tlf. 48 27 84 84.

DanBolig, Søderberg/Nielsen aps, Frederiksværksgade 7, 3400 Hillerød.
Tlf. 48 24 21 11. Fax. 48 24 21 69.

Dines Jørgensen & Co. A/S. Rådgivende Ingeniører F.R.I., Kirsebærallé 9-11, Ullerød, 3400 Hillerød. Tlf. 48260666. E-mail: dj@dj-co.dk www.dj-co.dk

Nordtag A/S v/ direktør Jørgen Simonsen, Mestervangen 7, 3220 Græsted, Tlf. 48 36 36 36, fax. 48 36 36 30, www.nordtag.dk

HHM A/S Byggeservice/Totalentreprise
Bragesvej 4, 3400 Hillerød. Tlf. 48 25 33 00. www.hhm.dk

Ti-kanten Farvehandel, Københavnsvej 2-4, 3400 Hillerød, tlf. 48 28 50 49 & **malermester Niels Ole Jensen**, Hillerødvej 6, Alsønderup, 3400 Hillerød, tlf. 48 28 50 49.

VVS Allan Kristiansen & Sønner, Aps., Aut. gas-, vand -& fjernvarmemester, Sydskrænten 8, Tulstrup, 3400Hillerød. Tlf.48286240. E-mail:info@ak-s.dk Fax.48285247.

Tømrer Lodberg, Aps., Syrenvej 1, Tulstrup, 3400 Hillerød, Tlf. 48 28 65 34.
Bil 21 28 68 29. Fax 48 28 65 36.

Kulsviergården, Pibe Møllevej 7, Alsønderup, 3400 Hillerød. Forsamlingscenter, teatersal, hal, selskabslokaler. Tlf. 48 28 65 40, fax 48 28 65 64.

Alsønderup Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforening, 37. kreds.

Hillerød Byråds Fritids- og Kulturudvalg, Grønnegade 4 A, 3400 Hillerød.

Nordsjællands Landboforening, Industrivænget 22, 3400 Hillerød.

Da der blev bygget skole i landsbyen Bendstrup i 1885

Vi har før fortalt, at Tulstrup gamle rytterskole fra 1723 brændte i 1885, og at man derefter både opførte en ny skolebygning på tomten i Tulstrup og byggede en helt ny skole i landsbyen Bendstrup, så der fra 1885 var to skoler i Alsønderup Kommune, en i syd i Tulstrup og en i nordøst i Bendstrup.

I det skoledistrikt, som den nye skole i Bendstrup i 1885 fik tillagt, var der ikke flere børn, end de kunne være i et klasselokale, når de efter samtidens regler blev inddelt i én klasse for de ældre og én for de yngre. Hver klasse gik så i skole i princippet hver anden dag, tre dage ugentligt. Men i virkeligheden gik ældste klasse fire dage ugentligt om vinteren og to om sommeren. Der var fordi, der var brug for deres arbejdskraft om sommeren i landbruget dengang. Så gik yngste klasse fire dage ugentligt om sommeren og kun to om vinteren. Der var altså også undervisning om lørdagen, for dengang var lørdag en almindelig arbejdsdag. (Lørdag ophørte først endeligt med at være almindelig skoledag i folkeskolen i 1970).

I øvrigt hørte det meste af Gadevang dengang til Alsønderup Kommune, så børnene fra Gadevang kom også til at gå i skole i Bendstrup.

Bendstrup Skole blev bygget med klasselokalet i den ene ende og med en lejlighed til læreren i den anden ende af huset. På fotografiet på bladets forside ses, at der dengang var en tilbygning på siden af klasseværelset. Der var døren ind til klasseværelset og der var en gang til børnenes tøj og træsko og et par bænke til at sidde på. Den tilbygning er nu nedrevet. Døren midt i bygningen var kun til lærerens bolig.

I udhuset, som ses på fotoet, var der i gavlen to toiletter, et til piger og et til drenge. Det var selvfølgelig gammeldags retirader med spande eller tønder under, som skulle tømmes. Men det helt specielle var, at hvert toiletrum var to-personers, der var sæder med plads til to, der kunne sidde ved siden af hinanden og passiare.

Det var en speciel forlystelse for spøgefugle at fjerne disse sæder nytårsaften og slæbe dem med til Alsønderup, hvorfra de så måtte hentes hjem til deres rette plads efter skolens juleferie.

Landsbyen Bendstrup i Alsønderup Kirkesogn

Bendstrup er den mindste af de fire landsbyer i Alsønderup Sogn. Den rummede kun fem gårde. De fik sidst i 1700-årene navnene Hejreholm, Bauneholm, Tidselholm, Kildeholm og Marielyst. Det var ved jordens udskiftning og samling om hver enkelt gård. Landmåleren, som stod for opmåling og udskiftning af jorden, gav hver af gårdene navn, så de nu ikke kun havde numre. Ved udskiftningen blev gården Hejreholm flyttet ud af landsbyen, fordi gårdens nye samlede jordareal ikke nåede op til landsbyen. Senere er efter brande blev Marielyst og Tidselholm flyttet ud. Kildeholm blev omkring år 1900 lagt sammen med Bauneholm og nedlagt som selvstændig gård. Af Kildeholm var der efterhånden kun en stuehuslænge tilbage. Den ligger endnu på Baunevej over for skolen.

Gammelt skolebillede, taget foran den nu forsvundne udlænge af lerklinet bindingsværk af gården Kildeholm ud til vejen over for skolen. Fotografen har villet have den hvidkalkede mur som baggrund. Man har flyttet bænkene fra skolegården over, så de bagerste elever kan stå på dem. Fotoet skulle være fra omkring 1910. Man ser i lærer Jacob Hjorth i baggrunden til venstre og fru Hjorth til højre.

Bendstrup har sit navn efter en mand, som hed Bendt – fordanskningen af det kristne helgennavn Benedikt. Altså er landsbyen navngivet og formentlig først oprettet efter kristendommens indførelse. Den er sandsynligvis oprettet af en mand ved navn Bendt. Han har nok ryddet skov her, har opdyrket jord og har bygget en gård. Andre har gjort det samme samtidig eller senere, så der er blevet en lille udflytterlandsby ud af det.

Sådan en mindre udflytterlandsby kaldtes i datidens sprog en torp – altså hed landsbyen her Bendts Torp. Torp-navnene i landsbyerne blev hurtigt nedslidt i sprogets forandringer. De blev til endelserne –strup, -drup og –rup , og her blev Bendts Torp til Bendstrup.

De fleste torp-landsbyer blev ikke så store – sjældent med over 10 gårde og som regel en del færre. De ældre landsbyer som Harløse havde hyppigt omkring 20 gårde. Der er f.eks. tale om landsbyer med endelser som inge, løse, by, um, hvis navne kan nå op imod et par tusind år tilbage.

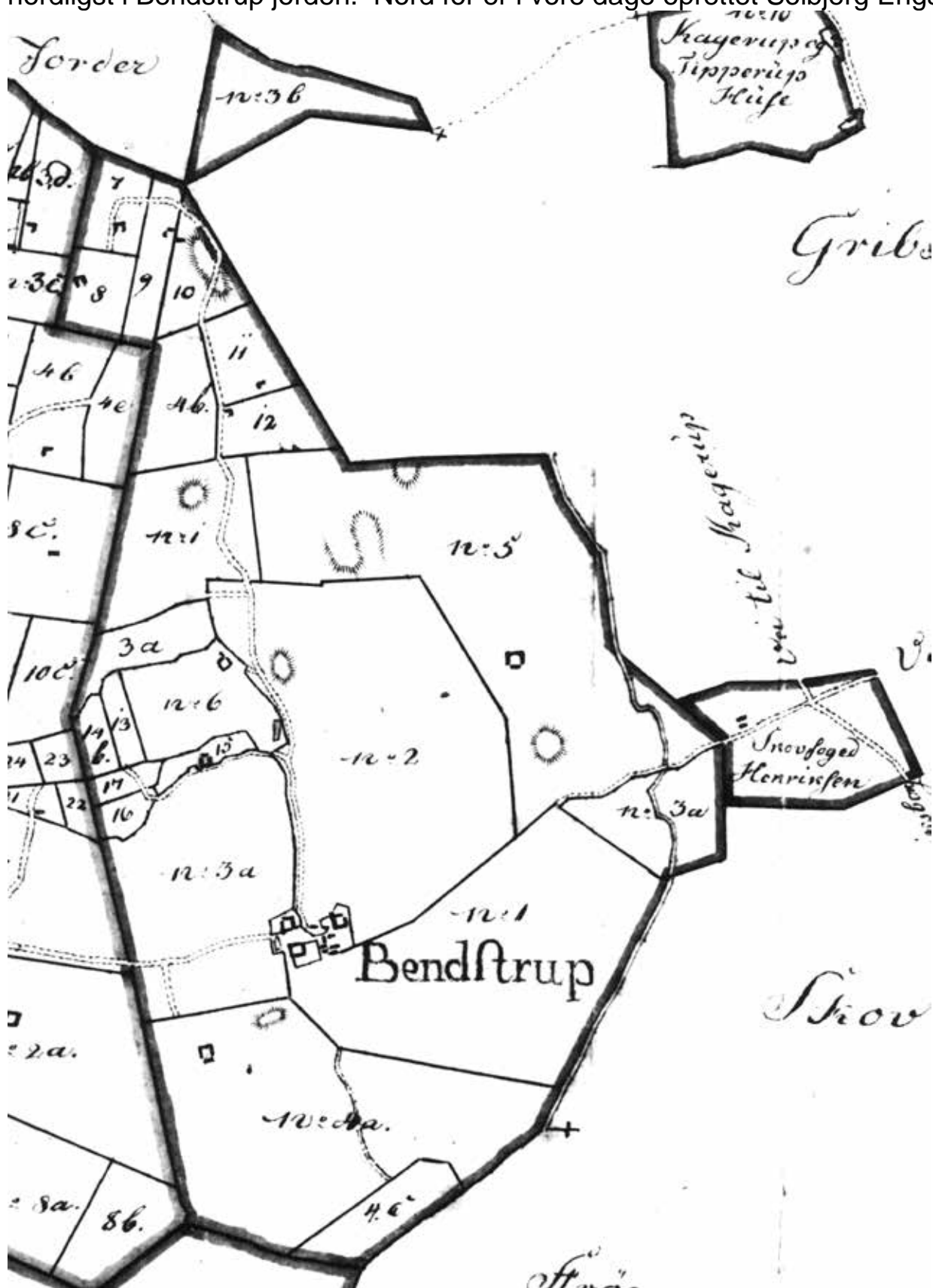
Landsbyen Bendstrup blev aldrig ret stor. Den bestod i 1700-årene som nævnt af kun fem gårde. Den jord, der hørte til landsbyen, var landbrugs-mæssigt ikke særlig god. Den var fuld af bakker med grus og sand samtidig med at der var mange lave vådområder med sur jord, som ikke kunne dyrkes. Det var før man kendte til grøftegravning og senere dræning for at lede vand væk fra jorden.

I 1782 tredelte man efter kongens ordre det store overdrev mellem Højbjerg, Bendstrup og Alsønderup. Det lå udyrket hen mellem disse tre landsbyer. I landsbyerne samlede al bebyggelse sig. Der var ingen bebyggelse på overdrevet. Det blev brugt til græsning for landsbyernes køer, får og heste. De gik løse rundt der. Der var en del træer på overdrevet og meget buskads, hvor der kunne hentes en del brændsel.

Det var ikke rigtig til at se, hvor overdrevet holdt op og Gribskov begyndte, for skoven var også nødvendig til græsning af bøndernes dyr. Derfor så skoven dengang slet ikke ud som en skov i dag. Den var lys og åben med store krogede træer, hvis agern og bog var vigtig føde for de løsgående svin. Tilvækst af træer skulle ske ved selvsåning, men blev hæmmet af alle bøndernes dyr som gnavede af dem.

Tyskeren von Langen, som kongen havde indkaldt til at organisere skovbevaring og –plantning, lavede en storartet kortlægning og plan herfor, og gik i gang, bl. a. med nye træsorter og også nåletræer. Han fik tilplantet det nordligste område af Bendstrup Orned, som så blev kaldt Orned Plantage. Det er strækningen lige syd for den nyskabte sø, kaldet Solbjerg Engsø, hvor skovhjørnet når ud til skoleløberstedet på vejen fra Bendstrup mod Kagerup.

På kortet her fra 1813 ses kun den jord, som hørte til landsbyen Bendstrup. Skovlove lige efter år 1800 havde sat hegn mellem bøndernes jord og kongens skove. Orned Plantage er det hvide område, som skærer sig ind nordligst i Bendstrup jorden. Nord for er i vore dage oprettet Solbjerg Engsø.

Von Langen fik egentlig også udlagt det fælles overdrev mellem Højbjerg, Alsønderup og Bendstrup til senere skovfornyelse. Men planen blev opgivet i 1790-erne. Man sagde, at antallet af stammer som højskov i området var for få, og samtidig havde kongen heller ikke råd til mere skovplantning og –for-nyelse.

Den del af overdrevet, som hørte til landsbyen Bendstrup, blev så fordelt mellem landsbyens fem gårde, men gårdmændene magtede med den tids redskaber og kun hånd- og hestekraft ikke både at passe egen gård og opdyrke overdrevet. Derfor solgte de deres overdrev, og en række såkaldte afbyggersteder oprettedes, små landbrugsejendomme, især liggende langs vejen fra Bendstrup til Kagerup. Køberne fik ligesom nybyggerne på prærien ved slid og slæb opdyrket deres jord, opført bygninger og kunne ved hjælp af lidt lønarbejde eller landsbyhåndværk ved siden af landbruget forsørge deres familier.

Udviklingen af ”skolevæsenet” i Alsønderup Kommune.

Den rytterskolebygning, som Kong Frederik den 4. lod opføre i Tulstrup, fungerede fra 1723 til 1885. I slutningen af 1700 årene blev bygningen forlænget, så klasselokalet blev lidt større. Skolen havde i mange år været præget af stabilitet, fordi dens lærere havde været i der hele livet. Fra før år 1800 til 1838 lærer Lercke, og fra 1832 til -80 lærer Fjelstrup Guldbrandsen, i 42 år.

Børnetallet medførte, at der fra et tidspunkt måtte ansættes en andenlærer. I 1880 blev den hidtidige andenlærer, Jørgen Jensen, førstelærer. Han havde først en andenlærer ved navn Geismar, men kort før 1885 var Jacob Hjorth blevet ansat som andenlærer.

Da man efter genopførelsen af Tulstrup Skole i 1885 og nyopførelsen af Bendstrup Skole delte kommunens børn mellem de to skoler, var der kun brug for én lærer på hver skole. Enelærere kaldte man dem, når der ikke var andre på skolen. Den hidtidige andenlærer, Jacob Hjorth, ved Tulstrup Skole blev så i 1885 enelærer i Bendstrup dengang ny skole

Til lærer Hjorths stilling var også knyttet hvervet som kirkesanger ved Alsønderup Kirke. Da lærer Jensen i Tulstrup Skole ikke kunne synge, kom lærer Hjorth også over på Tulstrup Skole og gav børnene der sangundervisning. Det fik han 10 kr. ekstra om året for.

Vi har før omtalt lærer Hjorth i tidligere numre af dette blad. Han var udlært orgelbygger, men rejste så til Indien som missionær. Det var ikke problemfrit og han kom hjem og læste til lærer og kom til Alsønderup Kommune. Hans kone, Sophie Carstensen, var norsk ud af en slægt af forretningsfolk, men hendes far var brudt ud og var blevet baptistpræst i København. Hendes

slægt skulle have været ret velhavende, og hun skulle have medbragt en meget stor medgift i ægteskabet. Hjorths skulle derfor have været ganske velstillede.

Foto af enelærer og kirkesanger Jacob Hjorth, Bendstrup Skole, og hustru, født Carstensen sammen med skolens børn – ca. 1902..

Vi har et besynderligt eksempel på Hjorths økonomi og ideer. På et tidspunkt blev han meget meget utilfreds med familiens forsyning med mælk og mælkeprodukter. Vi skal så huske, at vi er længe forud for et distributionsnet for frisk mælk – den måtte man hente og købe ved stalddøren, som man sagde. Mælken var ubehandlet, og den almindelige måde at bevare den på, var at koge den og stille den køligt.

Men Hjorth blev åbenbart utilfreds med, hvad landbrugerne i Bendstrup kunne yde. Resolut købte han et lille husmandssted og etablerede det med en malkeko. Meningen var så, at datteren Gunhild skulle malke koen to gange dagligt, og at sønnen Johan i øvrigt skulle passe koen med foder osv. Det kom naturligvis ikke til at fungere, og Hjorth solgte den lille ejendom igen og opgav familiens selvforsyning med mælk.

Lærer Hjorth gik på pension i 1912 og slog sig ned i Hillerød. Det har vi fortalt om i dette blad nr. 4/2004, så vi går videre til hans efterfølger.

Foto fra Bendstrup Skole. Lærer Jacob Hjorth og hustru Sophie Carstensen med deres tre ældste børn, Gunhild, Johan og Martha. Der er mange efterkommere efter Martha, som var gift med præstegårdsforpagter Valdemar Heegaard, Lille Lyngby.

Peder Søgaard Andersen – enelærer i Bendstrup 1913-1923.

Lærer Søgaard, som man kaldte ham, var født i 1886 ved Lemvig i Jylland og læreruddannet fra Nexø Seminarium i 1910. Søgaard flyttede i 1923 til Nødebo, hvor han også blev enelærer og var ansat, til han i 1951 gik på pension. Lærer Søgaard skrev udmærkede digte og fik vistnok også en samling af dem trykt, men vi ved det ikke med sikkerhed.

Arkivet har desværre ikke et foto, som med sikkerhed kan siges af være af lærer Søgaard.

I en kort periode, vistnok før lærer Søgaard, var der en lærer eller vikar ved navn Nancke på skolen. Arkivet råder over et elevfoto, hvorom det oplystes, at læreren på det hed Nancke, men mere ved vi for tiden ikke herom

Hother Kierkegaard – lærer ved Bendstrup Skole fra 1923 til 1932.

Hother Kierkegaard var født i Agger Sogn i Jylland i 1896. Hans far var også lærer og en tid medlem af Folketinget valgt af det daværende Venstre.

Hother Kierkegaard var også kirkesanger i Alsønderup Kirke, et lønnet hverv der dengang altid var knyttet til et lærerembede i sognet, og som det var en tjenesteplicht at have.

Han var meget ivrig radikal, og det var i en tid, hvor der kunne være ret skarpe skel mellem Det radikale Venstres og Venstres tilhængere. Ryle Sørensen, Alsønderup, er vokset op på Komosegård på Baunevej i Alsønderup. Hans far hed Søren Sørensen og var ivrig venstremand. Ryle Sørensen har fortalt, at når de gik fra kirke om søndagen stod hans far og lærer Kierkegaard ofte længe ved indkørslen op til Komosegård og diskuterede politik. Her i sognet mente flere, at lærer Kierkegaard havde "en radikal politiker i maven".

Da han rejste fra Bendstrup i 1932 og til Midtsjælland til den daværende Store Taastrup Kommune kom han da også i det stedlige sogneråd dér og blev vistnok sognerådsformand.

Hother Kierkegaard havde to sønner, Knud og Kjeld. De blev begge lærere. Knud blev viceskoleinspektør i en af omegnskommunerne på sydvestsiden af København. Kjeld Kierkegaard blev lærer i Slangerup og blev derfra ansat i Danmarks Lærerforening, hvor han var til pensioneringen. Han blev boende i Slangerup. Han har skænket vores arkiv en række dokumenter vedrørende hans fars ansættelse i Bendstrup samt nogle fotografier.

Vi vil nu fortælle lidt om skolevæsenets styrelse indtil 1934. Vi viser som illustration på næste side den første meddelelse til Hother Kierkegaard om hans ansættelse i 1923 som enelærer i ved Bendstrup Skole.

Skolevæsenet var dengang under kirkelig myndighed og tilsyn. Skrivelsen er derfor underskrevet af Ræbild, som var provst og sognepræst i Nødebo og som et led i sin stilling som provst også formand for skoledirektionen i Strø og Holbo Herred. Alsønderup Sogn ligger i Strø Herred. Skoledirektionen ansatte lærerne i kommunerne i sit myndighedsområde, ikke sognerådene.

Provsten administrerede som skoledirektionens formand dens virksomhed og var lærerens nærmeste og tilsynsførende foresatte. I Bendstrup skoles protokoller står med få års mellemrum: "Forevist", og så provstens underskrift fra hans tilsynsbesøg på skolen.

Kaldelsesskrivelse.

Mr. Audouard Høther Kirkegaard,
København.

At Skoledirektionen for Strø og Holbo
Herred, Århus Amt,
har kaldet Dem til at være Lærer ved
Grundskole Skole, Alsind
Herred Kommune, fra 1ste Septbr. d. A.

at regne, meddeles Dem herved tjenstlig med Tilføje, at
De vil have at tiltræde Embedet senest den 15 d. s. M.

Underretning om, at de har modtaget nærværende Skri-

velse og tiltræder Embedet som nævnt, imødeses omgaa-
ende tilligemed Tuberkuloseattest.

Med Svaret udbedes tillige bekræftet Afskrift af Daabs-
attest og Oplysning om, hvorvidt De er gift.

Kaldsbrev vil senere blive Dem tilstillet.

Strø og Holbo Herred's Provsti, d. 23 juli 1923

P. Skd. V.

P. Skd.

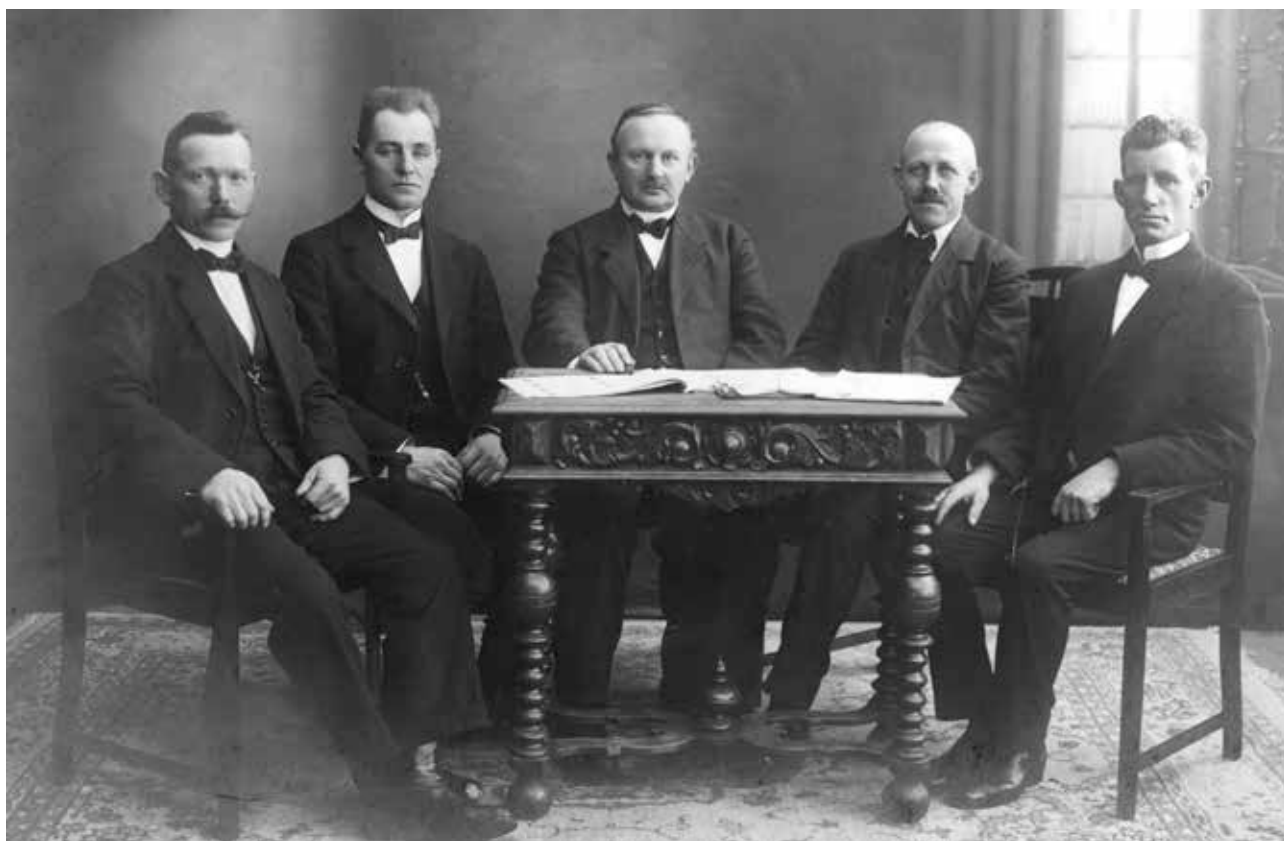
Senere kom en skrivelse fra undervisningsministeriet til Frederiksborg Amtsråd om Kierkegaards lønanciennitet – tjenesteadler. Amtsrådet sendte den tjenstligt til skoledirektionen for Strø og Holbo Herreder, hvis formand, provst Ræbild, sendte den videre til Alsønderup Sogneråd, som skulle notere tjenesteadleren på kommunens skoleplan og sende skrivelsen videre til lærer Kierkegaard til dennes oplysning og opbevaring.

Herunder optrykkes sognerådsformandens påtegning på ministeriets skrivelse, inden han sendte den videre til lærer Kierkegaard. Læs teksten til fotoet af sognerådet nedenunder på den næste side.

*Omme alle tjenesteadler er noteret
paa Skoleplanen*

Alsønderup Sogneraad Den 8/10 1923

*Hans Peter Jensen
Formand*

Fotoet på foregående side:

Alsønderup Sogneråd i 1925. I midten sognerådsformanden, parcellist Hans Peter Jensen , Alsønderup Overdrev.

Hans sønnesøn, Peter Jensen, ejer i vore dage ejendommen.

Sognerådets medlemmer var fra venstre tømremester Carl Pedersen, Tulstrup, gårdejer Peter Pedersen, Egebjerggård, Nejede, parcellist Hans Peter Jensen, Alsønderup Overdrev, parcellist Kristian Petersen, Alsønderup Overdrev, gårdejer Jens Peter Troelsen, Gundhøjgård, Alsønderup.

Det var meget en sognerådsformand dengang skulle tage sig af ved siden af sit borgerlige erhverv, for bortset fra en kasserer var der normalt ingen ansat til at administrere sådan en sognekommune.

Elevfoto fra ca. 1927 med lærer Hother Kierkegaard i midten med sønnerne Knud og Kjeld

Her i Alsønderup Sogn opstod der en slags venskab mellem lærer Kierkegaard og gårdejer Søren Pedersen. Søren Pedersen var født på gården Bauneholm i Bendstrup i 1848 og blev selv ejer af Egebjerggård i Nejede. Søren Pedersens fødegård, Bauneholm, ligger jo lige ved siden af, hvor Bendstrup Skole blev bygget i 1885, og Søren Pedersen skrev, da han var omkring 80 år, forskellige beretninger til lærer Kierkegaard om Alsønderup Sogn i fortiden og om livet i hans barndom og ungdom i Bendstrup. Disse

øjenvidneskildringer – skrevet af Søren Pedersen til lærer Kierkegaard - er meget værdifulde kilder til vor viden om livet her i de sidste 50 år af 1800-årene.

Anders Jensen, lærer i Bendstrup fra 1932 til 1949

Anders Jensen var født på sydsiden af Hillerød i Nørre Herlev i 1903. Hans far og mor var gårdejer O. P. Jensen og Camilla Jensen. Efter realeksamen på Frederiksborg Statsskole læste han til lærer på Gedved Seminarium i Jylland. Han blev ansat som enelærer ved Bendstrup Skole i 1932. I begyndelsen boede han hjemme hos sine forældre i Nørre Herlev og cyklede til Bendstrup hver dag.

Elevfoto fra Bendstrup Skole.. Lærer Jensen med "lille klasse" i 1945. Fotografiet er ikke ældre, end at vi i arkivet har noteret navnene på samtlige af eleverne.

Da lærer Jensen i begyndelsen cyklede fra Nr. Herlev til Bendstrup, så spiste han til middag i skolens spisepause ovre på nabogården Bauneholm hos gdr. Peder Pedersen. På den måde lærte han datteren, Karen, at kende. Hun var født i 1911 og altså 21 år, da han blev ansat i Bendstrup.

Det endte med, at Karen Pedersen og lærer Jensen blev gift, og her er deres bryllupsbillede.

Anders Jensen og Karen boede så i lærerboligen i skolebygningen. De fik to sønner, Mogens, født i 1936, og Henrik, født i 1937.

Lærer Jensens elever erindrer ham som en meget venlig og rar lærer, måske somme tider næsten for flink.

I begyndelsen af 1949 forlod lærer Jensen efter godt 16 år Bendstrup Skole. Han havde fået ansættelse i Stege på Møn. Undervisningsministeriet havde kort før gennem Amtsskoledirektionen meddelt, at Alsønderup Sogneråd heller ikke i 1949 kunne få materialebevilling til at opføre en ny centralskole for hele kommunen. Folkeskoleloven fra 1937 foreskrev jo, at sognekommunerne skulle samle deres skolevæsen og bygge nye centralskoler hertil. Det havde man lige nået i Tjæreby Kommune ved 2. verdenskrigs begyndelse, men krigen med penge- og materialeangel hindrede lovens gennemførelse i de fleste kommuner, og det blev ikke bedre i de første efterkrigsår. I disse år bredte der sig blandt lærere en opfattelse af, at der var for lidt udfordring og ingen lærerkolleger at samarbejde med ved de helt små skoler.

Vi ved ikke, om lærer Jensens beslutning om at finde stilling ved en større skole havde sammenhæng dermed, og om en skuffelse over, at der ikke kom nogen ny skole i Alsønderup Kommune, var medvirkende årsag til hans flytning til en kommune med en større skole med flere lærere.

Amtsskoledirektionen udbad sig nu ved hans fraflytning Alsønderup Skolekommissions udkast til oplag af det ledige embede, og skolekommissionen sendte følgende udkast, som fortæller lidt om stillingen og lønnen i 1949.

” Ved Bendstrup Skole, Alsønderup Kommune, er enelærerembedet ledigt. Grundløn 3.120 kr., fradrag for bolig og have 525 kr. Den, der kaldes, må være pligtig til at overgå til den nye centralskole. For kirkelige handlinger ydes 500 kr. + 25 kr. for hver påbegyndt 100 indbyggere.”

De anførte beløb er på årsbasis, ikke månedligt, men det er grundbeløb, hvortil der var væsentlige dyrtidstillæg.

Efter skolekommissionens indstilling ansatte amtsskoledirektionen så lærer Valdemar Kr. Nielsen fra 1. maj 1949. Men allerede den 7. okt. 1949 meddelte skoledirektionen, at han nu var ansat som lærer fra 1. nov, 1949 ved Karrebæk Skole. Alsønderup Skolekommission måtte på ny indsende udkast til stillingsopslag.

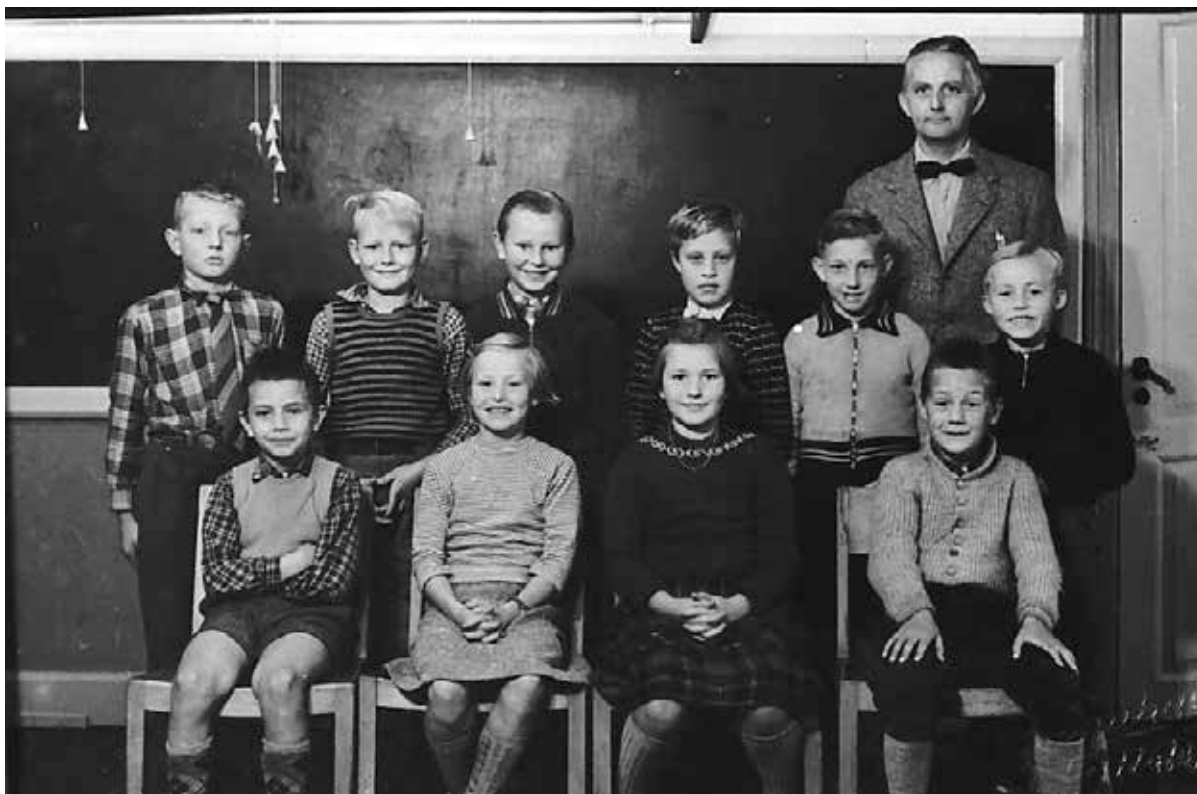
Nu meldte der sig to ansøgere, men den ene trak sig. Man tiltrådte så, at førstelærer Thaasti fra Jylland kunne ansættes, men han trak også sin ansøgning. Så ansatte man lærer Frode Thorngreen, Hillerød, som midlertidig vikar fra 1. feb. 1950.

Stillingen som enelærer blev genopslået og man indstillede to. Men 13. maj 1950 meddelte amtsskoledirektionen, at embedet er slået op igen, idet også den sidste ansøger af de to trak sig.

I juni 1950 er Frode Thorngreen blandt ansøgerne og endelig ansættes han som enelærer ved Bendstrup Skole fra 1. aug. 1950 at regne. Lærer Thorngreen var enelærer ved Bendstrup Skole omtrent, indtil den ny Alsønderup Centralskole endeligt var blevet bygget og kunne tages i brug i 1962. Bendstrup Skole ophørte så som skole og blev solgt til privat anvendelse.

Lærer Thorngreen deltog aktivt i planlægningen af den ny skole i Alsønderup og rejste, så vidt vides, ikke fordi Bendstrup Skole ophørte, og lærerne skulle flytte til den ny Alsønderup Centralskole. Efter mundtlige oplysninger skulle han tiltræde en stilling ved Unge Hjemms højskole ved Århus.

Elevfoto fra Bendstrup Skole med lærer Frode Thorngreen.

Børnene er bagerst fra venstre: 1) Preben Svensson, 2) navn glemt, var søn fra Mørtelværket i Tulstrup, 3) Egon Larsen, 4) Erik Andersen, 5) Troels Frederiksen, 6) Finn Petersen,. Forrest fra venstre: 7) Bjarne Sander Knudsen, 8) Kirsten Nielsen, 9) Rita Vibeke Nielsen, 10) Thorkild Jørgensen.

Næste nummer af dette blad påregnes udsendt i september.

Det påregnes at ville indeholde temaer fra Harløse og Tjæreby, med mindre andet dukker op som oplagt emne, som skyder sig ind imellem.

Familie- og sognedag i Alsønderup holdes i år lørdag den 9. september.

Notér det allerede nu i kalenderen. Aktiviteterne foregår igen på og omkring Alsønderup Skole og idrætsanlæggene dér og om aftenen på Kulsviergården.

Det er et arrangement for alle aldersklasser og udensogns beboere er også velkomne. Lokalråd, foreninger og institutioner går sammen om denne aktivitetsdag. Vores lokalhistoriske arkiv i kælderlokale 014 under Alsønderup Skole er åbent for alle den dag. Børn er også velkomne og behøver ikke være ledsager af voksne. Kig ind og få et indtryk af arkivets indhold, og af hvad det kan bruges til.

Rekorddeltagelse i generalforsamling og lokalhistorisk aften på Kulsviergården.

Det var en stor glæde, at 124 personer var til stede den 15. marts og hørte om slægterne fra Lykkesholmgaard i Nejede. Alle valg var genvalg og bestyrelsens konstituering er uændret.

En regning for malerarbejde på Bendstrup Skole.

Vedligeholdelsen af skolebygningerne i Bendstrup og Tulstrup påhvilede Alsønderup Kommune, også af lærerens tjenestebolig.

I 1902, 17 år efter opførelsen af Bendstrup Skole, har bygningen åbenbart trængt til en fornyelse af malingen næsten over alt. Arbejdet blev udført af rævegravmaleren. Sådan kaldtes han, fordi han boede på Rævegravvej i Nejede på den ejendom, der i vore dage kaldes for Poppelgård. **Her har vi på næste side så hans regning til Alsønderup Sogneråd med specifikation af, hvad der er blevet udført.** Hans søn, Jens Peter Jensen, blev også maler og boede over for Alsønderup Brugsforening. Han fik også sin fars tilnavn.

1011/2001 A 147

Kal Malerarbejde
Kal Malerarbejde
fra Maler N.P. Jensen Skolevej
Brevsfort Malerarbejde paa Børnskov Skole

Pris 34

2 Kr 90

Maltil benvendig i Skolen

8 Fag double Vinduer 2 gange Strikning - a 1 1/2 Kr 35 pr per Fag	10	80
En Dørsider med Karm 2 gange Strikning a 70 pr	"	70
3 Dørsider 2 gange Strikning - a 70 pr per Side	2	70
En double Dør 2 gange Strikning	1	10
Et stykke Væg 3 gange Strikning Olivifarve	2	00
En glat Dør med Trappe 2 gange Strikning	1	25
Fodhjulene 2 gange Strikning		66
2 Fag Vinduer 2 gange Strikning a 1 1/2 Kr 35 pr per Fag	2	70
2 Fag Vinduer 2 gange Strikning a 1 1/2 Kr 35 pr per Fag	2	70
2 Fag Vinduer 2 gange Strikning a 1 1/2 Kr 35 pr per Fag	2	00
16 Fag Vinduer 2 gange Strikning og Kiltet a 65 pr per Fag	10	40
4 Fag Vinduer 2 gange Strikning og Kiltet a 50 pr per Fag	2	00
2 Enkelt Døre 2 gange Strikning a 65 pr per Stykke	1	30
2 double Døre 2 gange Strikning a 1 1/2 Kr 50 pr Stykke	3	00
En Brandstige 3 gange Strikning	2	80
En Brandhage 3 gange Strikning	"	50

Tilsammen 46 81

Skolevej den 24 Juni 1902

Beløb

N.P. Jensen skauer

At ovennævnte Malerarbejde er indført
hermed hermed

Brandstige 24/6/1902

Lars Andersen

Medlemstallet. Til nu har 294 personlige medlemmer betalt kontingent for 2006, og vi venter endnu på indbetaling fra godt 20 af dem, der betalte kontingent sidste år, men endnu ikke har betalt for 2006. Til dem tillader vi os at vedlægge et nyt indbetalingskort.

Otte private erhvervsvirksomheder har ydet kontante sponsorbidrag på tilsammen kr. 9.500. På omslagets inderside er sponsorerne nævnt.

DEMENTI

Lokalhistorisk Arkiv for Alsønderup & Tjæreby Sogne skal ikke flytte fra Alsønderup Skole til menighedsrådets stråtækte hus bag Alsønderup Kirke.

Nogen har udspremt dette falske rygte om flytning af arkivet fra Alsønderup Skole. Rygtet har intet på sig, men cirkulerer fortsat. Derfor dementerer vi.

Lokalarkivet har i 18 år permanent befundet sig i kælderen under Alsønderup Skole i et depotrum på i alt 60 kvadratmeter.

Det betyder ikke noget for medarbejderne i arkivet, at arbejdsmiljøkrav om vinduers størrelse og meget andet ville forbyde en arbejdsgiver at lade nogen blandt sit lønnede og ansatte personale arbejde i dette kælderdepotrum.

I lokalarkivet er medarbejderne nemlig ikke i et ansættelsesforhold hos en arbejdsgiver, men ulønnede og frivillige, og derfor ikke omfattet af arbejdsmiljøreglerne, og derfor kan de virke i arkivet året rundt, selv om det befinder sig i et depotrum i skolens kælder.

Et enkelt rum på 60 kvadratmeter af den lokale skoles samlede kælderareal er dermed den ydre ramme om et meget aktivt og omfattende lokalhistorisk arkiv, hvor lokalhistoriens vidnesbyrd bevares og registreres, og hvorfra lokalhistorien sammenkædes og formidles ud – lokalhistorie og lokal skole skulle harmonere.

Det lokalhistoriske arkiv skal under ingen omstændigheder flytte til et stråtækt hus, hvor alene brandfaren ville kræve en investering på måske over 50.000 kr. i brandsikre stålskabe til samtlige uerstattelige fotos og arkivalier, og hvor en flytning ville forudsætte mange andre følgeudgifter – summer som de ca. 300 medlemmer af arkivforeningen aldrig ville kunne skaffe.

Medarbejderne i Arkivet.